

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ВІДДІЛ**

**НОВІТНІ ПЕДАГОГІЧНІ ПІДХОДИ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНСЬКОМУ
ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ**

**ТЕЗИ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
УНІВЕРСИТЕТУ**

(27–28 листопада 2024 року)

Харків 2024

Редакційна колегія:

Соломніков І. В. (відп. редактор), Індик Н. В.,

Семенцова О. В., Дудін О. А.,

Куценко М. Ю., Змій С. О., Рукавішников П. В., Харламова О. М.

*Канд. істор. наук, доцент кафедри історії
та мовознавства І. А. Сніжко
Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)*

ВАЖЛИВІСТЬ ЗАЛУЧЕННЯ ПАТРІОТИЧНОЇ СКЛАДОВОЇ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ ЗА СУЧАСНИХ УМОВ

В умовах війни, що триває, організація вищої освіти потребує залучення нових педагогічних підходів, зокрема надзвичайно важливою стає патріотична складова освітнього процесу, оскільки здобувачам треба дати не тільки фахові знання, але і ціннісні орієнтири.

Невдовзі після початку повномасштабного вторгнення РФ на територію України МОН оприлюднило Наказ № 527 (від 06.06.2022 р.), яким було затверджено Концепцію національно-патріотичного виховання в системі освіти України до 2025 р. з переліком заходів, спрямованих на посилення національно-патріотичного виховання молоді в закладах освіти. Зокрема, ідеться про наукову та просвітницьку роботу, удосконалення навчальних програм гуманітарних (у першу чергу історичних) дисциплін у царині відновлення історичної пам'яті про державницькі традиції України, історію національно-визвольної боротьби українського народу.

Усі теми курсу історії України, що викладають в УкрДУЗТ, дають можливість акцентувати увагу на подіях, що справили величезний вплив не тільки на вітчизняну, а і європейську та світову історію. Говорячи про раннє середньовіччя, слід згадати військові звитяги часів Київської Русі від Олега, який ходив на хозарів, звільняючи від сплати данини прикордонні слов'янські племена, і Святослава Хороброго, який знищив у 965 р. сам Хазарський каганат, до битви в 1362 р. на Синіх Водах, що знаменувала остаточний кінець монголо-татарського панування на більшості українських земель у той час, коли ще жодна з поневолених країн навіть не думала про це.

Надзвичайно багато матеріалу дає історія козацької доби, у рамках якої можна говорити не тільки про героїчних ватажків Війська Запорозького, а і

Хотинську битву 1621 р., перемога в якій фактично зупинила наступ Османської імперії на Європу.

Боротьба за українську державність 1917-1921 рр. насичена героїчними подіями та цікавими персоналіями; слід зазначити, що саме під тиском національно-визвольного руху більшовицький уряд був змушений піти на хоч і формальне, але встановлення української державності у вигляді УРСР із відповідними кордонами та органами державної влади. Саме це відіграло ключову роль при відновленні незалежності України 1991 р.

Важкі часи Другої світової війни боляче вдарили по Україні, забравши життя понад 5 млн цивільних і 4 млн військових, завдавши масштабних матеріальних збитків. Внесок українців у перемогу над фашизмом був величезним, вартий пам'яті, і його не можна недооцінювати.

Останні десятиліття існування Радянського Союзу відзначені масованим наступом на українську культуру і мову. Цьому процесу протистояло мужнє покоління українських шістдесятників, спадок яких зараз повертається до скарбниці нашої культури.

Багата і щедра українська земля завжди була ласим шматком для завойовників, що прагнули привласнити не тільки території та майно, а й історію, вдаючись заради цього до різних заходів від масових вбивств і голодомору до прямого вторгнення і захоплення територій.

Український народ пережив багато складних часів, переживе і цю страшну війну. Запорукою цього є любов до своєї землі, її героїчної історії, розповіді про яку, цікаві та неформальні, вплетені в лекційні курси з історії України і формують справжній патріотизм, ґрунтований на почутті гордості за свою країну. На цьому ґрунті зростає свідомо громадянська позиція та відчуття відповідальності за долю своєї країни, що надзвичайно важливе для розбудови нашого успішного та безпечного майбутнього.

1. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України: Наказ Міністерства освіти і науки України від 06.06.2022 р. № 527. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0527729-22#Text> (дата звернення 9.09.2024).

2. Палій О. 25 перемог України. Київ: Видавництво К.І.С., 2013. 84 с.